

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 14Pc/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319201606
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Janíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2019:5319201606.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou Mgr. Lenkou Janíkovou v právnej veci navrhovateľa: P. (povinný z vyživovacej povinnosti, otec), právne zastúpený JUDr. Michalom Roštárom, advokátom so sídlom Pod Brehom 71, Turzovka, proti plnoletému dieťaťu: L.(dcéra navrhovateľa), právne zastúpená GARANT PARTNER legal s.r.o., so sídlom Einsteinova 21, Bratislava, o zníženie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Návrh na zníženie výživného **z a m i e t a .**

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 14.06.2019 sa navrhovateľ domáhal zníženia vyživovacej povinnosti voči plnoletej dcére L. tým, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Čadca zo dňa 26.09.2017, sp. zn. 4P/25/2017, v časti týkajúcej sa výživného na dcéru Natáliu tak, že zníži výšku výživného na plnoletú dcéru na sumu 50 € mesačne odo dňa doručenia návrhu s tým, že navrhovateľ bude povinný platiť takto znížené výživné počnúc právoplatnosťou rozsudku.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že má záujem na rozhodnutí súdu o znížení výživného na plnoletú dcéru Natáliu z dôvodu zásadnej negatívnej zmeny jeho príjmových pomerov. Výživné na dcéru bolo určené rozsudkom Okresného súdu Čadca vydaným dňa 26.09.2017 pod sp. zn. 4P/25/2017 vo výške 200,- €, ktoré je povinný uhrádzať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. V čase určenia výživného bola dcéra ešte maloletá. V uvedenom konaní súd ustálil jeho priemerný čistý mesačný príjem vo výške 700 € až 800 €, s tým, že otec v tom čase pracoval v spoločnosti Schaffler Kysuce, spol. s r.o., Kysucké Nové Mesto. Od posledného rozhodnutia súdu v otázke výživného na dcéru L. došlo u neho k zmene príjmových pomerov, nakoľko skončil pracovný pomer dohodou, a to ku dňu 18.07.2018. Dôvodom skončenia pracovného pomeru boli organizačné zmeny spočívajúce v jeho nadbytočnosti ako zamestnanca. Od uvedenej doby je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVaR Čadca. Evidencia trvá od 01.08.2018 až doposiaľ. Navyše je dlhodobý práceneschopný, a to od 26.10.2018, kedy mal narazené zápästie, následne mu bol diagnostikovaný vysoký krvný tlak a od 25.01.2019 je práceneschopný z dôvodu drvivého poranenia palca na ruke a v súčasnej dobe je v rehabilitačnej liečbe. Práve jeho pretrvávajúce zdravotné problémy mu bránia opäť sa zamestnať, a tak si navýšiť príjem. Od skončenia pracovného pomeru nemal žiaden príjem, žil prakticky z odstupného, ktoré mu vyplatil predchádzajúci zamestnávateľ. Bola mu priznaná dávka v hmotnej núdzi vo výške 96,30 € mesačne od 01.03.2019. Okrem tejto dávky nemá žiaden iný príjem. V súčasnosti žije navrhovateľ v rodinnom dome, ktorý patrí jeho bývalej manželke. V priebehu mesiaca mu vznikajú pravidelne výdavky, ktoré nie je schopný zo svojho terajšieho príjmu pokrývať. Jeho výdavky predstavujú výživné na dcéru Natáliu 200 €, strava 100 €, elektrina 22 €, plyn 15 €, tuhé palivo 20 € (ročne 360 €), pohonné hmoty 40 €, oblečenie a obuv 30 €, hygienické potreby 15 €, mobil 8 €, internet 10 €, lieky 25 €, spolu celkové mesačné

náklady predstavujú sumu 485 €. Vzhľadom na výšku pravidelného mesačného príjmu nie je schopný ďalej pravidelne mesačne platiť súdom stanovené výživné na jeho dcéru vo výške 200 €. Navrhovateľovi s jeho výdavkami musí pomáhať jeho otec, pretože tieto by bez jeho finančnej pomoci nebol schopný hradiť sám v dôsledku svojich nepriaznivých príjmových pomeroch ako i zdravotnej situácii. Nie sú mu známe momentálne potreby jeho dcéry, nakoľko táto ho nekontaktuje a nejaví o neho ako o otca záujem. Zásadné zníženie jeho príjmu pramení najmä v skončení pracovného pomeru z organizačných dôvodov na strane zamestnávateľa ako i v nepriaznivom zdravotnom stave, ktorý mu neumožňuje sa zamestnať a dosahovať príjem, ktorý by pokrýval jeho potreby. Otec má za to, že závažný charakter takýchto zmien v jeho príjme za obdobie 01.08.2018 dostatočne odôvodňuje jeho návrh na zníženie výživného na jeho dcéru Natáliu. V dôsledku straty jeho príjmu bez vlastnej viny je vystavený nebezpečenstvu trestného stíhania prameniaceho v neschopnosti plniť súdom určené výživné na dcéru.

3. Plnoletá dcéra sa k návrhu otca vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 14.08.2019, v ktorom uviedla, že zastáva názor, že k dnešnému dňu nedošlo k zmene pomerov spôsobom, ktorý by mal mať za následok úpravu vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči nej ako dcére. Ona stále nie je schopná sama sa živiť, nakoľko je študentom posledného ročníka strednej školy SOŠ v Žiline. Na jej strane nedošlo k žiadnej zmene pomerov. Túto skutočnosť navrhovateľ ani nepopiera. Svoj uplatňovaný nárok na zníženie výživného odvodzuje výlučne od údajnej zmeny pomerov na jeho strane. Ako prvú skutočnosť, z ktorej navrhovateľ vychádza pri tvrdení o zmene pomerov, je zmena príjmových pomerov. Tu je potrebné poukázať na to, že navrhovateľ sa spolupodieľal dobrovoľne na ukončení pracovného pomeru, nakoľko išlo nie o výpoveď, ale dohodu. Z uvedeného je možné konštatovať, že navrhovateľ ukončil pracovný pomer sám a dobrovoľne. Navrhovateľ od 01.08.2018 nevyhľadáva žiadnu vhodnú prácu, nemá o žiadnu prácu záujem. Na pracovnom trhu je množstvo voľných pracovných miest na pozíciu obrábač kovov (odbor navrhovateľa), obdobných pracovných pozícií, prípadne i jednoduchších (vrátnik, skladník a pod.). Z pracovných ponúk vyplýva aj mzda, ktorú môže navrhovateľ očakávať, a ktorá by bez problémov pokryla všetky jeho životné náklady ako i plnenie vyživovacej povinnosti. Dnes je na trhu enormne veľký záujem o zamestnancov akýchkoľvek pracovných pozícií. Navrhovateľ však nemá záujem pracovať, zarábať na seba a snaží sa uplatňovať svoju životnú filozofiu - žiť z príjmov iných osôb a z ich majetku. Napríklad, navrhovateľ do dnešného dňa žije v dome svojej bývalej manželky, ktorú svojím životným spôsobom (vzťah k manželke a deťom je opísaný v právoplatnom rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 4P/25/2017 zo dňa 26.09.2017) z užívania tohto domu vylúčil. Využíva cudzí dom bez súhlasu vlastníka a bez zodpovedajúcej náhrady. Poukázala na právoplatný rozsudok Okresného súdu Čadca, sp. zn. 4C 56/2018 zo dňa 4.12.2018, ktorým sa bývalá manželka navrhovateľa domáhala vypratania svojej nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve. Zároveň poukázala na žalobu, ktorú na Okresný súd Čadca navrhovateľ podal pod sp. zn. 7Pc/12/2019, kedy napriek svojmu správaniu sa voči bývalej manželke a svojim deťom žaluje svoju bývalú manželku o príspevok na rozvedeného manžela a svoje deti o povinnosť platiť mu výživné. Len samotnú zmenu výšky príjmu nie je bez ďalšieho možné chápať automaticky ako zmenu pomerov, ktorú má na mysli zákon. Zmena výšky príjmu musí mať objektívny základ. Navrhovateľ tvrdí, že je dlhodobo práceneschopný a z tohto dôvodu nemôže mať ďalší príjem a je odkázaný iba na dávku v hmotnej núdzi. Zo žiadneho dôkazu predloženého navrhovateľom nevyplýva, že tento stav trvá k dnešnému dňu. Výmenný list - poukaz vystavený MUDr. Slavomírou Michnicovou Kostrovou, bol vystavený dňa 23.04.2019. A nejde ani o znalecký posudok. Nevyplýva z neho ani to, že by narazenie zápästia, vysoký krvný tlak alebo poranenie palca malo za následok akýkoľvek vplyv na jeho ďalšie pracovné uplatnenie. I v odôvodnení rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca o priznaní dávky v hmotnej núdzi je uvedené, že ku dňu vydania rozhodnutia ide iba o dočasnú práceneschopnosť. Účelové správanie navrhovateľa však môže byť motivované i z iného dôvodu - snaha o získanie čiastočného invalidného dôchodku ako jeden z ďalších príjmov. Niet pochyb o tom, že navrhovateľ má schopnosť pracovať, avšak túto schopnosť nemieni a ani nechce aktívne využívať. Nepreukázal opak, teda že by stratil schopnosť plnohodnotne pracovať. Navrhovateľ nehľadá cestu, ako sa o seba postarať, ale hľadá možnosti, ako sa majú o neho postarať iní. V takom prípade nie je možné, aby ľarchu tohto jeho správania ona znášala a doplatila na takéto správanie sa navrhovateľa. Je presvedčená, že je v schopnostiach navrhovateľa plniť vyživovaciu povinnosť vo výške určenej súdom a k žiadnej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu výšky plnenia vyživovacej povinnosti na strane navrhovateľa nedošlo. Z vyššie uvedených dôvodov navrhuje, aby súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol a priznal jej náhradu trov konania vo výške 100%.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa i plnoletého dieťaťa a oboznámením sa s listinnými dôkazmi týkajúcimi sa príjmov a výdavkov účastníkov konania a rozhodol podľa nasledovných ustanovení zákonov:

5. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine (ZR)

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

6. Podľa § 75 odsek 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

7. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

8. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Podľa § 78 ods. 1 a 3 ZR:

Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

10. Pre posúdenie predpokladov pre zmenu právoplatného rozsudku o výživnom musí byť zistené, že došlo k zmene pomerov a že v dôsledku toho treba zmeniť i výšku výživného. Zmena pomerov sa musí týkať tých skutočností, na ktorých bolo založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia/podstatná zmena pomerov. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Súd môže rozhodnúť o zmene výživného pre plnoleté dieťa len na návrh oprávneného alebo povinného. Zmena výšky výživného alebo jeho úplné zrušenie je možné najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Túto skutočnosť má súd objektívne zistiť. Zmena pomerov musí byť preukázaná ku dňu vyhlásenia rozhodnutia o zmene. V návrhu na zmenu rozhodnutia o výživnom musí byť uvedené, od akého dňa sa má platiť zmenené výživné a tomuto dňu musí predchádzať moment zmeny pomerov. Už v čase rozhodovania musí byť zmena pomerov evidentná oproti poslednému rozhodnutiu o výživnom, lebo len tak je splnená základná obligatórna podmienka na zmenu výživného.

11. Naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 4P/25/2017-45 zo dňa 26.09.2017, ktorým súd manželstvo rodičov Natálie rozviedol a schválil rodičovskú dohodu o úprave práv a pomerov k vtedy mal. L. podľa ktorej bola mal. L. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol povinný prispievať na výživu mal. L. sumou 200 € mesačne. Styk otca s mal. Natáliou bol upravený na základe vzájomnej dohody rodičov a dieťaťa.

12. V tom čase bola L. ešte maloletá, bola študentkou 2. ročníka SOŠ zdravotníckej v Žiline, odbor masérka. Cez týždeň bývala na internáte, domov prichádzala na víkendy. Jej zdravotný stav bol dobrý.

Matka jej platila poistenie mesačne 28 €, za internát sa platilo 25 €, za stravu 54 €. Cestovné výdaje nemala, vlakom cestovala zdarma. Ďalej boli u nej bežné výdavky na oblečenie, obuv, kozmetiku, školské potreby a pod.

13. Matka pracovala ako poštová doručovateľka s priemerným čistým mesačným príjmom 500 €, mala výdavky za nájom 225 €, za elektrickú energiu 35 €, za poisťky.

14. Otec v tom čase pracoval v spoločnosti INA Kysucké Nové Mesto s príjmom 700-800 € mesačne. Býval v rodinnom dome, ktorý bol vo vlastníctve jeho manželky. Jeho výdavky v súvislosti s domom predstavovali platbu za elektrickú energiu. Platil výživné vo výške 100 € na plnoletého syna I., ktorý bol nezamestnaný. Už v tomto konaní otec tvrdil, že má slabú pamäť, že podstúpil dve operácie, po ktorých sa cíti ako vymenený, čo sa týka pamäte. Odbornú pomoc psychológa, lekára nevyhľadal. Užíval rôzne lieky, a to zmenilo jeho zdravotný stav. V predmetnom konaní však uvedené nepreukázal žiadnym potvrdením od lekára, všetko bolo len v rovine jeho tvrdení. V závere odôvodnenia súd skonštatoval, že ak by jeho tvrdenie aj bolo pravdivé, mal vyhľadať odbornú lekársku alebo psychiatrickú starostlivosť.

15. Súd konštatuje, že od poslednej úpravy výživného voči dcére navrhovateľa v roku 2017, nedošlo k zmene pomerov na strane plnoletej dcéry navrhovateľa. L. je študentkou 4. ročníka strednej školy, je teda v maturitnom ročníku, chce ísť študovať aj na vysokú školu. Na stužkovú sa skladajú 100 € ročne. V súvislosti s tým, že plánuje ísť na vysokú školu, bude mať výdavky aj na prihlášky a s tým spojené štúdium. Otec ešte poukazuje výživné k rukám matky. Svoje výdavky hradí tak, že niečo hradí z výživného, zvyšok výdavkov jej uhrádza matka. Výdavky na cestovné nemá, nakoľko vlaky sú zadarmo. Má len bežné výdavky. Jej zdravotný stav je dobrý. Výdavky mala za ubytovanie na internáte vo výške 25 € a za stravu 65 €. Aktuálne však na internáte nebyva, keďže tento sa mal prerábať. Skutočnosť, že na strane plnoletej Natálie nedošlo k zmene pomerov, nespochybnil ani navrhovateľ.

16. Pokiaľ sa týka záujmu plnoletého dieťaťa študovať na vysokej škole, tu súd uvádza, že musí vychádzať zo stavu, ktorý je daný v čase rozhodovania súdu. Aktuálne je stále študentkou strednej školy, prihlášky na vysokú školu sa ešte nepodávali, pričom môžu nastať rôzne situácie (napr. sa rozhodne neísť na vysokú školu, môže sa vydať a pod.), preto súd v tomto okamihu na tieto skutočnosti nemôže prihliadať.

17. Sporná však bola zmena pomerov na strane otca - navrhovateľa. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že hoci nastala u otca istá zmena pomerov, nejde o podstatnú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného.

18. Otec na základe Dohody o skončení pracovného pomeru s bývalým zamestnávateľom Schaeffler Kysuce, spol. s.r.o. (č. I. 9) skončil pracovný pomer k 31.07.2018. Dôvodom skončenia pracovného pomeru boli organizačné zmeny uvedené v § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, spočívajúce v nadbytočnosti zamestnanca. Otec dostal odstupné vo výške trojnásobku priemerného mesačného zárobku. Súd dotazoval aj bývalého zamestnávateľa otca ohľadom skutočnosti, kto inicioval skončenie pracovného pomeru (či zamestnanec alebo zamestnávateľ), resp. akými kritériami sa zamestnávateľ riadil pri výbere zamestnancov, s ktorými bol skončený pracovný pomer pre nadbytočnosť. Z oznámenia bývalého zamestnávateľa otca (č. I. 94) vyplýva, že dôvod pre výber otca bola skutočnosť, že na uvedenom segmente pôsobil najkratšie zo všetkých spolupracovníkov. V rámci zachovania dobrých vzťahov uzavreli dohodu o skončení pracovného pomeru. Po pracovnej stránke bol otec hodnotený ako zodpovedný pracovník, ktorý si plnil všetky pracovné povinnosti. Medzi spolupracovníkmi bol obľúbený pre jeho priateľskú povahu a ochotu, ako aj zodpovedný prístup k práci. Mal prirodzenú autoritu. Jeho príjem za obdobie od 07/2017 do 06/2018 bol v priemere v sume 920 € mesačne (vrátane náhrady príjmu pri dočasnej práceneschopnosti). V júli 2018 mal otec čistý príjem vo výške 4799,74 € (uvedený príjem zahŕňa aj odstupné).

19. V danom prípade súd nemôže vyhodnotiť skončenie pracovného pomeru tak, že sa otec spolupodieľal na dobrovoľnom ukončení pracovného pomeru, ako to vo svojom vyjadrení uviedla plnoletá dcéra. Bez ohľadu na skutočnosť, či pracovný pomer skončil dohodou alebo by bol skončil výpoveďou, dôvodom skončenia boli organizačné dôvody, pričom otec nedal svojím správaním žiadny podnet na jeho prepustenie (zamestnávateľ sa ho rozhodol prepustiť z dôvodu, že na pracovnom segmente pracoval najkratšie). Otec sa teda sám svojím správaním nepripravil o zamestnanie.

20. Z pohľadu súdu je však dôležitá následná aktivita otca pri hľadaní si nového zamestnania a jeho správanie.

21. Otec je od 01.08.2018 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie (č. I. 10). Otcovi vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti, ktorú poberal v období od 08/2018-01/2019 v priemere vo výške 748,56 € (č. I. 91). Po uplynutí lehoty na poberanie dávky v nezamestnanosti je príjmom otca len dávka v hmotnej núdzi vo výške 96,30 €, ktorú dávku poberá od 01.03.2019 (č. I. 13).

22. Otec bol práceneschopný od 26.10.2018, najskôr po poranení zápästia, potom s vysokým tlakom, od 25.01.2019 v liečbe pre drvivé poranenie palca ruky, nasledovali rehabilitácie (č. I. 12). Z potvrdenia MUDr. Slavomíry Michnicovej Kostrovej, všeobecnej lekárky pre dospelých zo dňa 02.07.2019 (č. I. 97) vyplýva, že ukončila PN, práceneschopný je od zajtra (t.j. od 03.07.2019). Otcovi boli predpísané lieky, kontrola v jej ambulancii bola stanovená podľa potreby, otec mal absolvovať kontrolu psychiatrom. Následne je otec opätovne práceneschopný od 26.08.2019, kedy bol hospitalizovaný na Psychiatrickom oddelení Fakultnej nemocnice s Poliklinikou Žilina (č. I. 46) s tým, že prepustený bol dňa 18.09.2019 (č. I. 89). Z prepúšťacej správy (č. I. 78) vyplýva, že otec bol odoslaný od MUDr. Krkošku, kde je vedený od 21.12.2018, vyšetrený ako F 60.8, vyšetrený aj psychologicky s tým istým záverom. Na základe psychologického vyšetrenia aktuálny stav imponuje ako depresívne ochorenie, pri susp. organickom poškodení CNS. Diagnózy F321 - depresívna epizóda stredne ťažká, F608 - zmiešaná porucha osobnosti. Odporučili mu ešte krátkodobú PN a hlásiť sa u ambulantného psychiatra. Na psychiatrickú kontrolu sa dostavil k MUDr. Krkošovi dňa 19.09.2019 (č. I. 80).

23. Prvá práceneschopnosť otca teda trvala od 26.10.2018 do 02.07.2019. Tu však súd považuje za dôležité uviesť, že k drvivému poraneniu palca (liečba od 25.01.2019) došlo v dôsledku jeho nezodpovedného správania, keďže mu v ruke vybuchla petarda. Petardu mal v ruke preto, že chcel odplašiť zvery, ktoré chodia okolo domu, sú premnožené. Snažil sa odplašiť zvery od rodinného domu, v ktorom žije, hoci tento dom mu nepatrí. Súd nechce v žiadnom prípade tvrdiť, že by si otec zranenie privodil náročky, avšak manipulácia s takouto pyrotechnikou vždy v sebe nesie určité riziko a otec ho buď úplne odignoroval alebo ho podcenil, čím si sám svojím nezodpovedným správaním spôsobil zranenie, ktoré si vyžiadalo liečenie a ďalšie pokračovanie práceneschopnosti. Ak by otec takto neriskoval/nehazardoval so svojím zdravím, mohol si namiesto liečenia riadne hľadať prácu, aby si zabezpečil príjem na pokrytie nie len svojich výdavkov, ale aj na platenie výživného na L.

24. Súd nechce zľahčovať ani psychiatrické diagnózy otca, ktoré si dokonca vyžiadali aj hospitalizáciu, avšak ani z jednej lekárskej správy, ktorá sa v spise nachádza, nevyplýva, že by otec mal zníženú schopnosť pracovať alebo že by nemohol pracovať v noci, ako sa to snažil prezentovať na pojednávaní. V súvislosti duševným ochorením je otec práceneschopný od 26.08.2019, pričom po jeho prepustení z nemocnice bola odporučená už len krátka PN. Určité náznaky psychických problémov však u otca boli už aj v minulosti, sám to tvrdil v rozvodovom konaní, pričom uvedené skonštatovala aj svedkyňa počas výsluchu, avšak s tým, že keď aj chcela niečo riešiť, navrhovateľ ju odbil s tým, nech sa do toho nestará. Pokiaľ sú tieto zdravotné problémy v dôsledku jeho nepriaznivej životnej situácie (rozvod manželstva, bude sa musieť vysťahovať a pod.), súd z pripojeného rozvodového rozsudku zistil, že dôvodom rozvodu bolo práve správanie navrhovateľa, ako aj jeho požívania alkoholických nápojov. Ten napr. v noci budil deti a vytykal im, čo zlé spravili. Potom sa ale nemôže čudovať, že jeho deti (., ale aj jej dvaja súrodenci) mu odmietli poskytnúť pomoc pri hľadaní si práce.

25. Diagnózy, ktoré boli otcovi stanovené, však nie sú tak vážneho charakteru, že by sa otec nemohol znovu zamestnať a dosahovať príjem. Súd je toho názoru, že práve opätovné zaradenie sa otca do pracovného procesu, by mohlo priaznivo vplývať aj na jeho psychiku. Pokiaľ je zavretý doma, môže stále dokola rozoberať svoj stav, jeho depresívne nálady sa tým len udržujú. Ak by znovu začal pracovať, musel by sa zaoberať pracovnými povinnosťami a možno práve takouto aktivitou by ľahšie prekonal aj depresiu, ktorou trpí. Otec bol v kolektíve obľúbený, brali ho ako prirodzenú autoritu, a práve na tomto by mal stavať a vyťažiť z toho čo najviac vo svoj prospech.

26. Pokiaľ sa týka jeho aktivity pri hľadaní si práce, tu sa súd stotožňuje s vyjadrením plnoletého dieťaťa, že otec nevyvíja dostatočnú snahu nájsť si prácu. Otec síce tvrdí, že si prácu hľadal na internete, keďže základy práce s internetom ovláda, ale nemá e-mailovú adresu, preto chodil do firiem osobne, kde nechal

na seba kontakt. Tieto svoje tvrdenia však ničím nepodložil. Aj keď je miera nezamestnanosti nízka, podľa názoru súdu nestačí len nechať na seba v nejakej firme kontakt (ľahko sa môže stať, že sa takýto papierik s jeho číslom niekde založí či stratí). Otec ani len nenechal vo firmách životopis (kde sú uvedené aj jeho pracovné skúsenosti), kde by si ho vedeli na personálnom oddelení založiť a v prípade potreby ho kontaktovať. Pokiaľ plnoleté dieťa doložilo pracovné ponuky, ktoré sú zverejnené na internete a právny zástupca otca na ne reagoval tým, že tieto nie sú ani z okolia Čadce a vzhľadom na vzdialenosť nie sú pre navrhovateľa vhodné, keďže sa musí starať aj o svojich rodičov, tu súd uvádza, že je prirodzené, že ľudia odchádzajú za prácou aj mimo svojho bydliska. Navrhovateľ by však musel prekonať svoju pohodlnosť a prejaviť skutočný záujem zamestnať sa. Potom vyznieva pravdivo tvrdenie svedkyne (bývalej manželky navrhovateľa K.), že navrhovateľ už v minulosti viedol reči, že sa už narobil dosť a teraz je na deťoch, aby sa oňho postarali.

27. Otec tiež uviedol, že mal ponuku práce do Strečna, avšak bolo by to náročné na cestovanie, preto prácu odmietol, keďže ide o vzdialenosť cez 70 km. Otec má motorové vozidlo, takže mohol za prácou dochádzať, pričom jedna cesta vychádza do 60 minút (uvedené je možné zistiť na internete). Ak sa chce skutočne zamestnať, musí zniesť aj isté nepohodlie spojené s denným dochádzaním do práce. Mnoho ľudí dochádza za prácou aj do väčších vzdialeností. Prípadne môže zvážiť ubytovanie v mieste výkonu práce. Tu neobstojí jeho tvrdenie, že sa musí starať o svojich rodičov. Keby tomu tak naozaj bolo, odsťahoval by sa k nim a nežil by v dome, ku ktorému nemá žiadny právny nárok a navyše mu bola právoplatným rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 4C/56/2018-43 zo dňa 04.12.2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, č. k. 8Co/52/2019-73 zo dňa 31.05.2019, uložená povinnosť tento rodinný dom vypratať.

28. Na strane povinného súd prihliada na jeho schopnosti a tiež možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Zohľadňuje aj jeho majetkové pomery a to, či má vyživovaciu povinnosť voči iným osobám. Pokiaľ sa preukáže, že na strane povinného došlo k poklesu, alebo strate zárobku či iného príjmu, súd musí skúmať dôvody, ktoré k tomu viedli. Zásada, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové pomery rodičov, ale ich reálne zárobkové a majetkové možnosti plynú z toho, že je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia výživy detí. Pri uplatnení princípu proporcionality príjmov osoby povinnej platiť výživné súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potencionálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potencionálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce.

29. Ak by teda otec neodborne nemanipuloval s petardou, nebol by sa zranil a jeho zdravotný stav by si nevyžadoval ďalšie trvanie práceneschopnosti. Ak by bol zamestnaný a následne by bol opäť práceneschopný, potom by mu pravdepodobne vznikol aj nárok na nemocenské dávky. Otec riadne nepreukázal hľadanie si zamestnania, dokonca jednu ponuku práce odmietol. Súd je vzhľadom na vyššie uvedené toho názoru, že keby otec vyvinul dostatočné úsilie, prekonal svoju pohodlnosť, mohol by dosahovať príjem aspoň tak, ako mal v čase pôvodného rozhodovania o výživnom na jeho dcéru L.. Preto súd v danom prípade vychádzal z potencionálneho príjmu otca, ktorý by mohol byť aspoň vo výške 700 -800 €. Zároveň súd nemal preukázané, že by otec vzhľadom na svoj aktuálny zdravotný stav mal zníženú schopnosť zamestnať sa. Súčasné pomery na strane otca (ktorého jediný príjem je len dávka v hmotnej núdzi), o ktoré sa pričínil sám svojím konaním (nedostatočná snaha nájsť si zamestnanie, hoci situácia na trhu práce je priaznivá), nemôžu byť na ťarchu plnenia si svojej zákonnej vyživovacej povinnosti voči plnoletej dcére, ktorá stále nie je schopná sama sa živiť a je odkázaná výživou na svojich rodičov. Otec okrem plnoletej Natálie už nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Z týchto dôvodov súd návrh otca na zníženie výživného zamietol.

30. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

32. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

33. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Rozhodovanie o trovách konania v civilnom mimosporovom konaní nie je založené na zásade úspechu strán v konaní. V konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku nemá nárok na náhradu trov konania žiaden z účastníkov, okrem prípadu, ak s ohľadom na okolnosti prípadu považuje súd priznanie nároku na náhradu trov konania za spravodlivé. Súd existenciu takýchto okolností nekonštatoval.

35. Súd skúmal, či v predmetnom konaní je spravodlivé priznať plnoletému dieťaťu náhradu trov konania. Plnoleté dieťa dôvod, pre ktorý si uplatnilo nárok na náhradu trov konania bližšie nešpecifikovalo. Len samotná skutočnosť, že navrhovateľ podal návrh, ktorý súd vyhodnotil ako nedôvodný, nemôže súd považovať za okolnosť hodnú osobitého zreteľa pre priznanie nároku na náhradu trov konania. V končenom dôsledku konanie v tejto veci nevybočilo z rámca ostatných bežných konaní vo veci výživného plnoletých osôb, a to tak z hľadiska hmotného ako i procesného práva, preto nebol dôvod na priznanie náhrady trov konania žiadnemu z jeho účastníkov.

36. Súd tiež dopĺňa, že z príslušných ustanovení CMP upravujúcich konania vo veciach výživného plnoletých osôb nevyplýva účastníkom konania povinnosť dať sa zastupovať zástupcom. Preto vzhľadom na túto skutočnosť bolo slobodnou voľbou plnoletého dieťaťa, jeho vlastným rozhodnutím, či si zvolí zástupcu alebo nie.

37. Súd s ohľadom na uvedené skutočnosti rozhodol tak, že nárok na náhradu trov konania v súlade s § 52 CMP nepriznal žiadnemu z účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, na Okresnom súde Čadca.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.